

TROPEM ANTYKU PO GDAŃSKU

GRA MIEJSKA

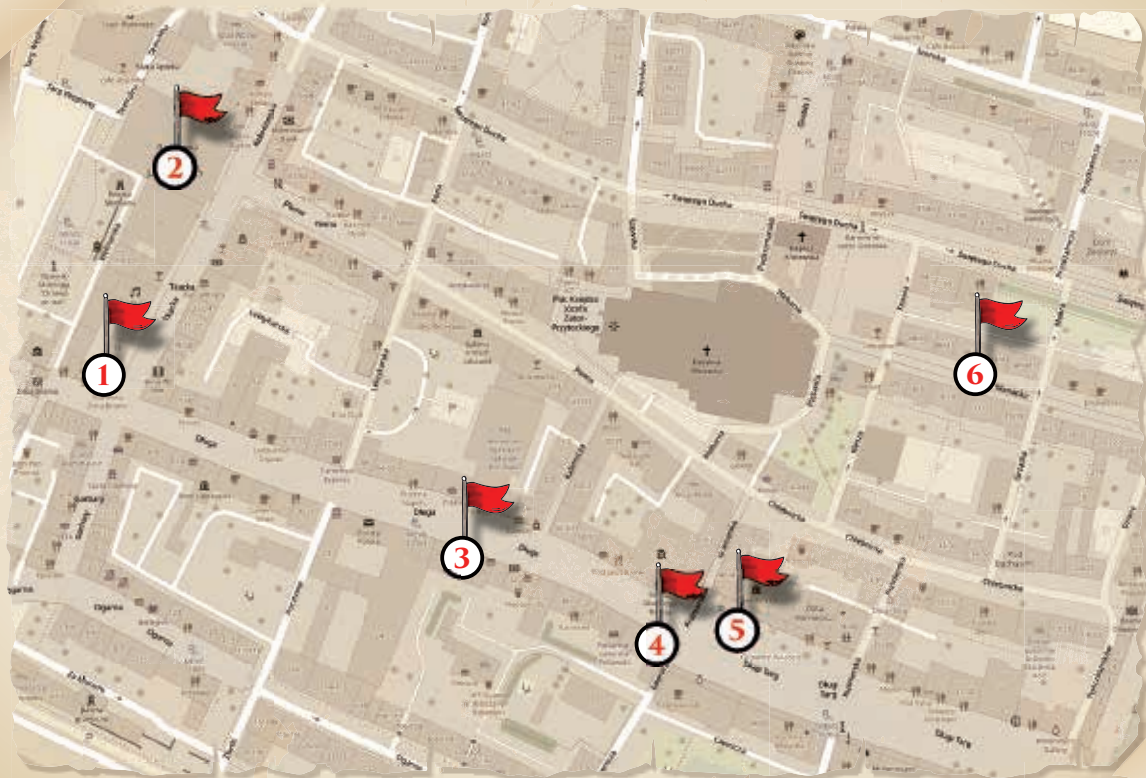
Czas gry: 2 - 2,5 godz.

Liczba uczestników: grupy 4-5 osobowe

Cel gry: zapoznanie uczestników z architekturą rzymską poprzez późniejsze przykłady jej naśladowania w przestrzeni miejskiej Gdańska.

- **Fabła gry:** uczestnicy wcielają się w detektywów, którzy poszukują śladów antyku w przestrzeni miejskiej Gdańska. W poszczególnych punktach agenci przydzielają uczestnikom zadania, za które ci otrzymują fragment fresku z domu Fanniusza Synistora w Boscoreale niedaleko Pompejów.
- **Start i meta:** początek gry znajduje się przy **Złotej Bramie** na ul. Długiej. Tutaj gracze otrzymują kartę gry, czyli czarnobiałą obrazek oraz mapę z punktami do odwiedzenia (**UWAGA:** kolejność odwiedzania punktów jest **DOWOLNA**). Zadaniem graczy jest stawienie się w oznaczonych na mapce punktach, gdzie agenci wręczą im kartę z zadaniami. Po ich wykonaniu i podaniu haseł uczestnicy otrzymają od agenta **kolorowy fragment fresku**, który muszą przykleić w odpowiednim miejscu na swojej karcie gry. Zwycięża ta grupa, która w najkrótszym czasie zbierze wszystkie kolorowe elementy fresku i dotrze do mety (a gdzie ona się znajduje, gracze dowiedzą się w trakcie gry).

INCIPIAMUS!

Złota Brama

Wielka Zbrojownia

Kamienica przy ul. Długiej 29

Kamienica przy ul. Długiej 45

Fontanna Neptuna

Ulica Mariacka

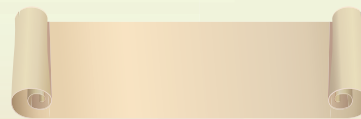
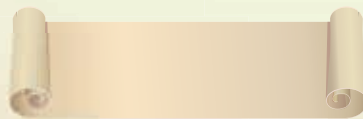
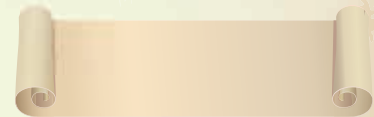
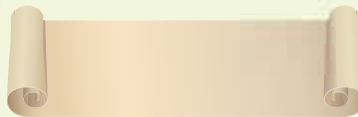
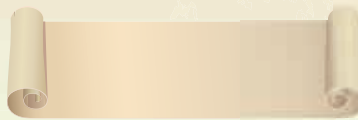
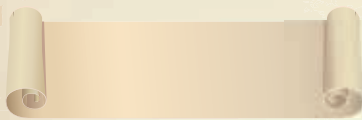
ZŁOTA BRAMA

Dzisiaj oglądamy ją na końcu ulicy Długiej. Została zbudowana w XVII wieku w miejscu średniowiecznej Bramy Długoulicznej. Miała znaczenie reprezentacyjne, ponieważ przez nią wjeżdżali do miasta królowie polscy i inne ważne osobistości odwiedzające Gdańsk. Jest ona dziełem Abrahama van den Blocka (1572-1628), z którym przy tym projekcie współpracował Jan Strakowski (1567-1642). Swoim kształtem brama ta przypomina łuk triumfalny, jaki często wznosili Rzymianie dla upamiętnienia ważnych wydarzeń. We fryzie bramy, od strony ulicy Długiej, znajduje się łaciński napis zaczerpnięty z dzieła rzymskiego historyka Gajusza Sallustiusza Krispusa, żyjącego w I w. p.n.e.

USTAW WYRAZY W KOLEJNOŚCI, W JAKIEJ WYSTĘPUJĄ NA BRAMIE.

RES • CRESCUNT • DISCORDIÆ • PUBLICÆ • CONCIDUNT • CONCORDIA
MAGNÆ • PARVÆ

Co znaczy:

*Małe państwa kwitną dzięki zgodzie, wielkie
z powodu niezgody upadają.*

ZŁOTA BRAMA POSIADA BOGATO ZDOBIONE ATTYKI. UŚWIETNIAJĄ JE POSĄGI BĘDĄCE PERSONIFIKACJAMI CNÓT. OD STRONY DWORU BRACTWA ŚW. JERZEGO UMIESZCZONO CNOTY, DO KTÓRYCH OBYWATELE GDAŃSKA MAJĄ DĄŻYĆ. OD STRONY ULICY DŁUGIEJ ZNALAZŁY SIĘ PERSONIFIKACJE ZALET, JAKIMI GDAŃSZCZANIE POWINNI SIĘ WYRÓŻNIAĆ I KIEROWAĆ NA CO DZIEŃ. PODAJ POLSKIE ODPOWIEDNIKI POSZCZEGÓLNYCH CNÓT. NASTĘPNIE PRZYJRZYJ SIĘ ZDJĘCIOM I UPORZĄDUJ JE W TAKIEJ KOLEJNOŚCI, W JAKIEJ POSĄGI ZNAJDUJĄ SIĘ NA ATTYCE.

1

Fortuna -

2

Pietas -

3

Pax -

4

Iustitia -

5

Fama -

6

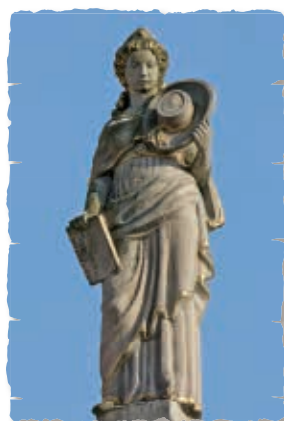
Prudentia -

7

Concordia -

8

Libertas -

Od strony Dworu Bractwa św. Jerzego:

Four empty scroll-like boxes for writing answers.

Od strony ulicy Długiej:

Four empty scroll-like boxes for writing answers.

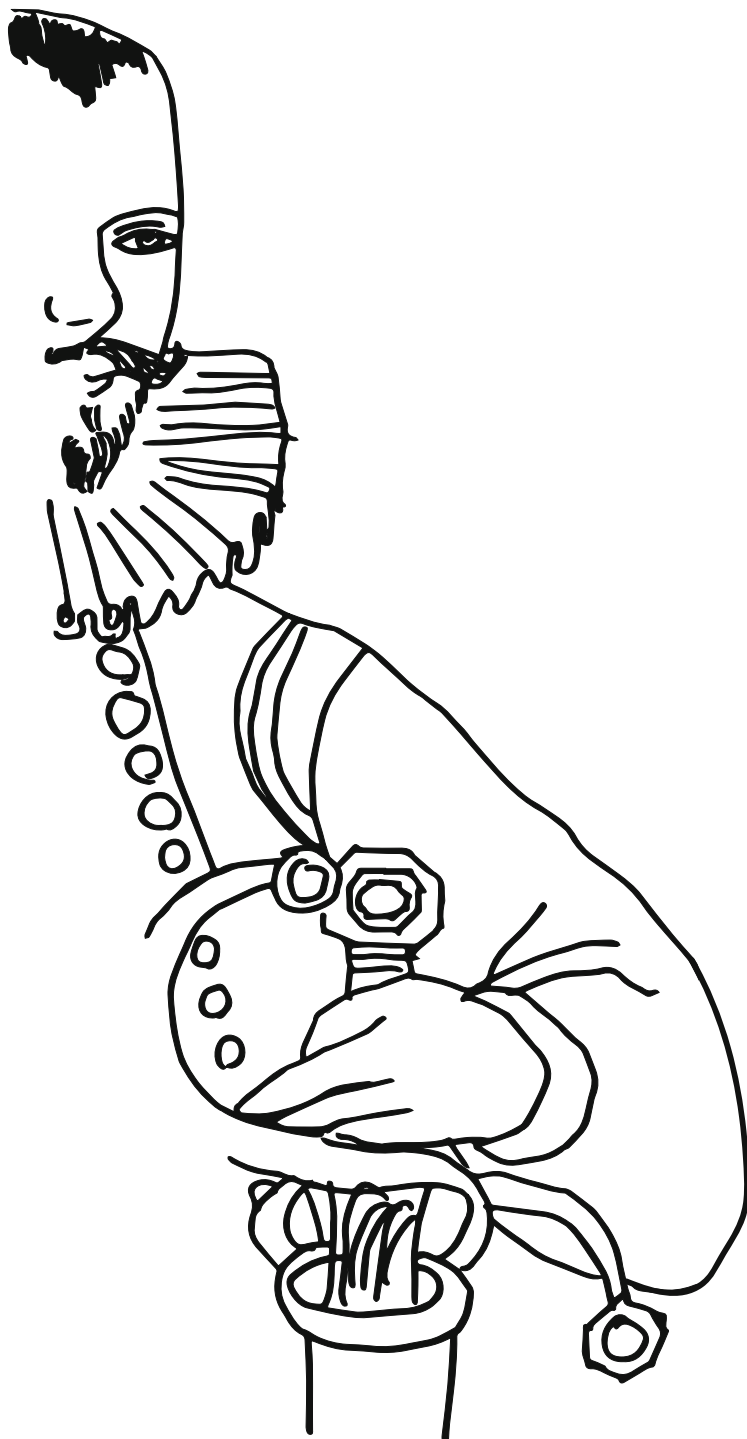
FONTANNA NEPTUNA

Na pomysł wzniesienia **Fontanny Neptuna**, boga mórz i oceanów, wpadł jeden z burmistrzów, Bartłomiej Schachmann (1559-1614). Zakochany w sztuce i kulturze Włoch, kiedy wrócił po studiach zagranicznych do swego rodzinnego miasta, postanowił w miejscu starej miejskiej studni wznieść fontannę, która z czasem stała się symbolem Gdańska i do dzisiaj cieszy oczy wszystkich turystów. Jak głosi legenda, 9 X 1633 r., kiedy to po raz pierwszy popłynęła w niej woda, podziw mieszkańców i wrzucane do niej złote monety tak bardzo uradowały boga mórz i oceanów, że od uderzenia trójzębem woda napętniła się złotymi drobkami złota i zamieniła w likier Goldwasser. Podobno Neptun powtarza to raz na sto lat.

NARYSUJ LUSTRZANE ODBICIE POSTACI NA RYSUNKU,
A OTRZYMASZ PODOBIZNĘ BURMISTRZA I INICJATORA BUDOWY FONTANNY,
BARTŁOMIEJA SCHACHMANNNA.

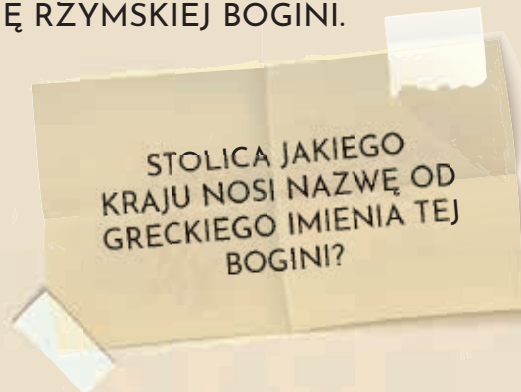
WIELKA ZBROJOWNIA

Nazywana również Wielkim Arsenalem, została wzniesiona na początku XVII w. według projektu architekta pochodzenia niderlandzkiego, Antoniego van Obberghena (1543-1611). Wykonawcą wystroju kamieniarskiego był budowniczy miejski, Jan Strakowski (1567-1642). Z ramienia władz miejskich pieczę nad tym przedsięwzięciem sprawował Bartłomiej Schachmann. Ze względu na ciągłe zagrożenie Gdańsk ze strony Szwecji postanowiono wybudować skład broni. Chciano jednak, aby miał on reprezentacyjną formę, dlatego projekt przypomina cztery przylegające do siebie kamieniczki, które od strony ul. Piwnej spięte są dwoma wieżyczkami.

STAŃ PRZED WEJŚCIEM DO ZBROJOWNI OD STRONY UL. PIWNEJ. NA FASADZIE BUDYNKU ZNAJDŹ POSĄG RZYMSKIEJ BOGINI. Z ŁACIŃSKIEGO WYRAZU ZNAJDUJĄCEGO SIĘ POMIĘDZY DWIEMA DATAMI ODRZUC LITERĘ O, ZAMIEN SYLABĘ TUM NA MI I UŁÓŻ IMIĘ RZYMSKIEJ BOGINI.

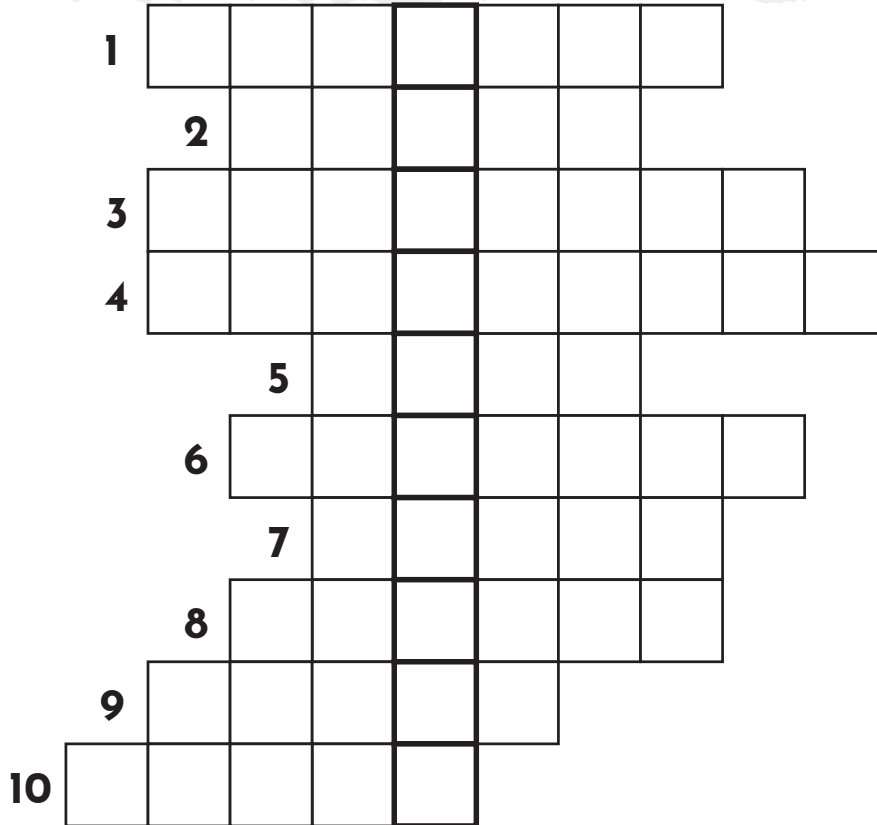

WIELKA ZBROJOWNIA SŁUŻYŁA DO GROMADZENIA I PRZECHOWYWANIA BRONI. JAKI BÓG RZYMSKI PATRONOWAŁ WOJNIE? PODAJ NAZWĘ RZECZY, KTÓRĄ WIDZISZ NA OBRAZKU. SYLABĘ ATA ZAMIEN NA S, A Z POZOSTAŁYCH LITER UŁÓŻ IMIĘ RZYMSKIEGO BOGA WOJNY.

ROZWIĄŻ KRZYŻÓWKĘ. SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ O ARCHITEKTURZE STAROŻYTNEGO RZYMU. HASŁEM JEST POWIĘDZENIE ZNANEGO MÓWCY RZYMSKIEGO, MARKA TULIUSZA CYCERONA.

1. Miasto we Włoszech, które za rządów cesarza Tytusa, syna Wespazjana, zostało zniszczone przez wybuch Wezuwiusza.
2. Łacińska nazwa bramy miejskiej.
3. Jak powszechnie nazywamy arenę widowiskową, którą jeszcze dzisiaj możemy podziwiać w Rzymie, wzniesioną w I w. n.e. przez cesarzy z dynastii flawijskiej, czyli Wespazjana i jego synów, Tytusa i Domicjana?
4. Niewolnik walczący na arenie.
5. Łacińska nazwa mostu.
6. Ziemskie mieszkanie greckich i rzymskich bogów - po łacinie.
7. Główny plac w mieście rzymskim.
8. Jak nazywał się wielopiętrowy dom mieszkalny w Rzymie?
9. Wznoszony dla uczczenia zwycięstwa albo atrybut boga Apollina - po łacinie.
10. Jak nazywała się posiadłość podmiejska bogatego Rzymianina?

KAMIENICA PRZY UL. DŁUGIEJ 29

Kamienica ta została zbudowana ok. 1620 r. według projektu architekta Abrahama van den Blocka (1572-1628). Dekorację fasady stanowią m.in. nieco wcześniejsze, bo powstałe w 1549 r. medaliony z wizerunkami cesarzy rzymskich. Ich autorem jest Piotr Ringering.

Z czasem właścicielami tej kamienicy została rodzina Zierenbergów, która w XV w. osiedliła się w Gdańsku. Wywodziło się z niej wielu ławników, rajców i burmistrzów, m.in. Daniel Zierenberg (1547-1602), czy jego syn Jan (1574-1642). Daniel był jednym z czterech burmistrzów, którzy powołali do życia Bibliotekę Senatu Gdańskiego, czyli dzisiejszą PAN BG.

**ODCZYTAJ DATY PANOWANIA POSZCZEGÓLNYCH CESARZY,
A NASTĘPNIE USTAW ICH W KOLEJNOŚCI PANOWANIA.**

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VESPASIANUS

LXIX - LXXIX p.Ch.n.

TRAIANUS

XCVIII - CXVII p.Ch.n.

NERO

LIV - LXVIII p.Ch.n.

CARACALLA

CCXII - CCXVII p.Ch.n.

DOMITIANUS

LXXXI - XCVI p.Ch.n.

AUGUSTUS

XXVII a.Ch.n. - XIV p.Ch.n.

NERVA

XCVI - XCVIII p.Ch.n.

CLAUDIUS

XLI - LIV p.Ch.n.

TIBERIUS

XIV - XXXVII p.Ch.n.

VALENTINUS I

CCCLXIV - CCCLXXV p.Ch.n.

KAMIENICA PRZY UL. DŁUGIEJ 45

Kamienica ta została wybudowana w 1560 r. przez rajcę Jana Konnerta Młodszeo (1532-1578). Przechodziła z rąk do rąk, aż w końcu zakupiła ją rodzina Schumannów, od której dzisiaj nosi swoją nazwę, czyli Dom Schumannów. Z rodziny tej wywodziło się wielu burmistrzów, rajców i ławników.

POSĄG KTÓREGO Z BOGÓW WIDNIEJE NA
SZCZYCIE FASADY TEJ KAMIENICY?
JAKIE ZWIERZĘ-ATRYBUT TO POTWIERDZA?
PODAJ JEGO ŁACIŃSKĄ NAZWĘ.

Two horizontal scroll-like boxes for writing the answer.

WYKREŚL Z KRZYŻÓWKI ZWIERZĘTA, KTÓRE SĄ ATRYBUTAMI
PONIŻSZYCH BOGÓW (UWAGA, NAZWY ZWIERZĄT SĄ PO
ŁACINIE!). RESZTA LITER UTWORZY HASŁO - NAZWĘ JEDNEJ
Z TYPOWYCH BUDOWLI RZYMSKICH.

S	P	A	V	R	E	C
U	A	Ł	U	K	O	I
N	V	T	R	B	I	U
C	O	L	U	M	B	A
Y	M	B	F	A	L	N
C	E	S	U	P	U	L

HASŁO:

A horizontal scroll-like box for writing the word.

ZGADNIJ. ROZWIĄZANIEM SĄ IMIONA BOGÓW OLIMPIJSKICH.

BÓG OGNI, ZWANY BOSKIM
KOWALEM, KTÓREGO IMIĘ
BRZMI TAK SAMO JAK GÓRA
WYRZUCAJĄCA LAWĘ, NP.
JEST NIM WEZUVIUSZ WE
WŁOSZECH.

ŻONA I SIOSTRA JOWISZA,
PATRONKA MAŁŻEŃSTW I
RODZIN. BYŁA JEDNĄ Z TRZECH
BOGIŃ, KTÓRE STANEŁY DO
WALKI O ZŁOTE JABŁKO.

BOGINI MIŁOŚCI I PIĘKNA. TO
SAMO IMIĘ NOSI DRUGA Z
PLANET NASZEGO UKŁADU
SŁONECZNEGO.

SWOJE RZYMSKIE IMIĘ TEN BÓG
ŚWIATA
PODZIEMNEGO POŻYCZYŁ
MAŁEMU ODDZIAŁOWI
WOJSKOWEMU.

OD IMIENIA TEJ BOGINI
UŻYWAMY DZISIAJ W JĘZYKU
ANGIELSKIM SŁOWA NA
OKREŚLENIE PŁATKÓW
ŚNIADANIOWYCH.

BÓG NIEBA I ZIEMI, OJCIEC
BOGÓW I LUDZI. JEGO
IMIENIEM ZOSTAŁA NAZWANA
NAJWIĘKSZA Z PLANET UKŁADU
SŁONECZNEGO.

ULICA MARIACKA

Ulica ta biegnie od prezbiterium kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w kierunku Motławy. Mieszkali przy niej głównie kupcy, przechowujący towary na poddaszach i w dwupiętrowych piwnicach. Jest to jedyna ulica w Gdańsku, która zachowała przedproża (często przeniesione z kamienic znajdujących się w innym miejscu), będące najbardziej charakterystycznym elementem domów gdańskich. Tworzą je tarasy przed budynkami, ograniczone balustradami, często z bogatą dekoracją i z rzygaczami odprowadzającymi wodę z dachów kamienic. Na tarasy prowadzą schody, po ich bokach umieszczono zejścia do piwnic. Przedproża oddzielały część prywatną, mieszkalną, od sklepów, składów i warsztatów w piwnicach (przyziemiach).

ZNAJDŹCIE NA ULICY MARIACKIEJ PRZEDPROŻA Z NASZYM GRAFIKAMI I DOMALUJCIE BRAKUJĄCE NA NICH ELEMENTY. NASTĘPNIE ODPOWIEDZCIE NA PYTANIA, A ROZWIĄZANIA WPISZCIE PO KOLEI DO DIAGRAMU.

1. JAK BRZMI NAZWA KOPALNEJ ŻYWICY, Z KTÓREJ WYKONYWANE WYROBY SPRZEDAWANE SĄ NAJCZĘŚCIEJ NA ULICY MARIACKIEJ?

2. JAK NAZYWA SIĘ BÓG MIŁOŚCI, SYN BOGINI WENUS?

3. JAKIE IMIĘ NOSIŁ MYŚLIWY, KTÓREGO DIANA UKARAŁA ZA PODGLĄDANIE JEJ W KĄPIELI. ZA KARĘ W CZASIE POŁOWANIA ROZSZARPAŁY GO JEGO WŁASNE PSY.

4. PRZEPISZ ŁACIŃSKI NAPIS DO KARTUSZA. WSKAŻ WYRAZY, KTÓRE ZNASZ, ORAZ ICH ZNACZENIE.

5. JAK NAZYWA SIĘ OZDOBNY ELEMENT (NP. GŁOWA SMOKA LUB LWA) PRZEZ KTÓRY WYPŁYWA WODA SPROWADZANA RURAMI Z DACHU?

6. NA JAKIM ZWIERZĘCIU PŁYNIE BOGINI WENUS?

7. JAK NAZYWA SIĘ ROŚLINA, Z KTÓREJ RZYMIANIE PLETLI WIĘNCE DLA ZWYCIĘZCÓW (I GIRLANDY).

1.	2.					3.	4.			5.			10.		6.
				8.	9.		7.	11.		12.					

UWAGA!

LITERY Z PONUMEROWANYCH PÓL DIAGRAMU WSKAŻĄ METĘ, CZYLI MIEJSCE ZBIÓRKI, W KTÓRYM NALEŻY SIĘ STAWIĆ PO ODWIEDZENIU WSZYSTKICH PUNKTÓW ZAZNACZONYCH NA MAPIE.